

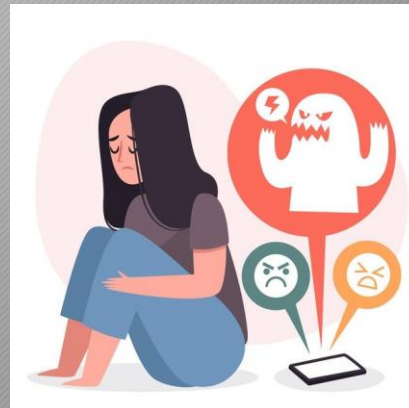
Шта је дигитално насиље и како да га зауставимо?

10 ствари које млади желе да знају о насиљу на интернету

Шта је дигитално насиље? (cyberbullying)

- Насиље на интернету је сваки облик насиља које настаје употребом дигиталних технологија.
- Може се одвијати на друштвеним мрежама, апликацијама за размену порука, гејминг платформама и мобилним телефонима. То је понашање које се понавља и које има за циљ да уплаши, наљути или осрамоти особе које су нападнуте.

Примери дигиталног насиља су:

- ширење неистина или објављивање срамотних фотографија некога на друштвеним мрежама
- слање претњи преко платформе за размену порука
- лажно представљање и слање неприкладних порука другима у туђе име.

Насиље уживо и насиље на интернету се често могу дешавати упоредо. Међутим, насиље на интернету оставља дигитални запис који може да послужи као доказ приликом његовог заустављања.

10 најчешћих питања о дигиталном насиљу

1. Да ли сам жртва насиља на интернету? Како да разликујем неслану шалу од насиља?

- Сви пријатељи се међусобно шале и задиркују, те је понекад тешко рећи да ли се неко само забавља или покушава да те повреди, поготово на интернету. Понекад ће уз шалу написати и „само се шалим“ или „не схватај све тако озбиљно“.
- Ако се осећаш повређено или мислиш да се други смеју теби уместо са тобом, онда је шала отишла предалеко. Ако се то настави и након што си од особе тражио/ла да престане са таквим понашањем, и ако се и даље осећаш узнемирено због тога, онда можемо да говоримо о насиљу.
- Када се насиље догоди на интернету, оно може да привуче пажњу великог броја људи – теби и познатих и непознатих

Где год се насиље догоди, не мораш да га трпиш, већ можеш да га пријавиш и зауставиш.

“
”

2. Које су последице дигиталног насиља?

Када искусиш онлине насиље, можеш се осећати као да те сви нападају, чак и унутар твог дома. Може да ти се чини као да нема помоћи. Последице могу да трају дуго и да на различите начине утичу на особу:

- *Ментално* - осећај узнемирености, непријатности, неадекватности, љутње
- *Емоционално* - осећај срама или губитак интересовања за ствари у којима је особа пре уживала
- *Физички* - умор (губитак сна) или симптоми попут болова у стомаку и главобоље
- У екстремним случајевима, дигитално насиље може чак довести до тога да особа изврши *самоубиство*.

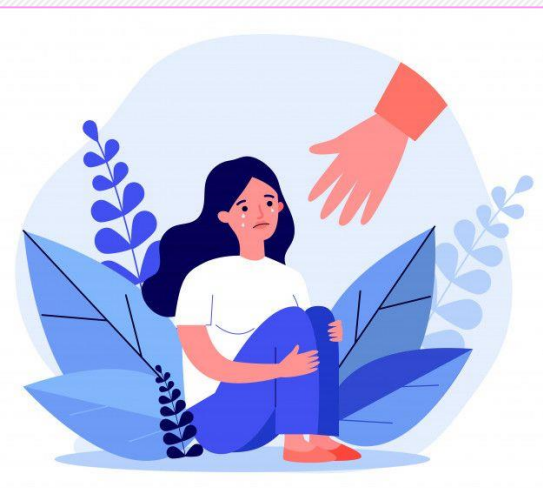
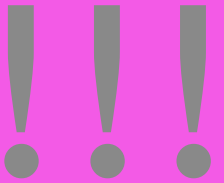
Дигитално насиље може да утиче на нас на више начина. Међутим, оно се може превазићи и особа може да поврати своје самопоуздање и здравље.

3. Са ким треба да разговарам ако сам жртва насиља на интернету?

- Ако мислиш да си жртва насиља, први корак је да потражиш помоћ од особе којој верујеш (родитеља, старатеља, блиског члана породице или неке друге одрасле особе).
- У школи се можеш обратити педагогу или омиљеном наставнику или професору.
- Уколико не желиш да се обратиш особи коју познајеш, позови бесплатан број 19833 (Национални контакт центар за безбедност деце на интернету).
- Ако се насиље дешава на друштвеној мрежи, блокирај насилника и пријави насиље тој друштвеној мрежи. Компаније морају да штите своје кориснике.
- Могло би бити од помоћи да сакупиш доказе - поруке и слике које доказују да си био/ла изложен/а насиљу.
- Уколико си у непосредној опасности, контактирај полицију или другу хитну службу у Србији.

***Позови бесплатан број 19833
и пријави дигитално насиље***

4. Доживљавам насиље на интернету, али се бојим да причам са родитељима о томе.

Како да им кажем за свој проблем?

- Ако си жртва насиља, разговор са одраслом особом којој верујеш је први и најважнији корак који можеш да направиш.
- Разговор са родитељима није увек лак. Али постоје неке ствари које ти могу помоћи.
- Изабери време за разговор када знаш да имаш њихову пуну пажњу и објасни колико је проблем са којим се суочаваш озбиљан. Твоји родитељи можда не познају дигиталне технологије толико добро као ти, па ћеш морати да им детаљно објасниш шта се догађа.
- Они можда неће одмах имати решење, али ће сигурно желети да помогну и пробаће да, заједно са тобом, пронађу начин да зауставе насиље. Две главе су увек паметније од једне!
- Ако још увек не знаш да ли да се њима обратиш или не, размисли да се обратиш другим одраслим особама којима верујеш. Има много људи којима је стало до тебе и сигурно ће желети да ти помогну.

5. Како могу да помогнем пријатељима да пријаве насиље, нарочито ако се они боје да га сами пријаве?

- Свако може да постане жртва дигиталног насиља. Ако видиш да се то догађа некоме кога познајеш, покушај да му пружиш подршку.
- Важно је да саслушаш своје пријатеље. Зашто не желе да пријаве да су жртве насиља? Како се осећају? Објасни им да не морају званично да пријаве насиље, али да је важно да разговарају са неким ко би могао да им помогне.
- Твоји пријатељи би могли да се осећају лоше. Буди љубазан/а и стрпљив/а према њима. Помози им да размисле шта би могли да кажу и коме. Понуди се да пођеш са њима ако одлуче да пријаве насиље. Најбитније је да их подсетиш да си ту због њих и да желиш да им помогнеш.
- Ако твоји пријатељи и даље не желе да пријаве насиље, подржи их у проналажењу одрасле особе којој можете да се поверите. Имајте на уму да у одређеним ситуацијама последице сајбер-насиља могу да буду опасне по живот.

6. Интернет ми омогућава приступ разним информацијама, али ме и излаже могућем насиљу.

Како да зауставимо насиље, а да наставимо да користимо дигиталне технологије?

- Бити умрежен има много предности. Међутим, увек постоји и ризик од ког треба да се заштитиш.
- Ако наиђеш на насиље на интернету, можда ћеш пожелети да избришеш одређене апликације или останеш неко време ван мрежа да би себи дао/ла време за опоравак. Али одлазак са интернета није дугорочно решење. Ниси учинио/ла ништа лоше, па зашто би био/ла ускраћен/а? Можда чак на тај начин шаљеш насилницима погрешну поруку - охрабрујеш њихово неприхватљиво понашање.
- Сви желимо да зауставимо дигитално насиље, што је и један од разлога због ког је пријављивање насиља изузетно важно. Али стварање интернета који желимо желимо, превазилази пуко пријављивање насиља.

***Морамо да будемо пажљиви о ономе што делимо или
кажемо у дигиталном простору, јер наше речи могу
нанети штету другима.***

Морамо бити љубазни једни према другима и на мрежи и у стварном животу.
Свако од нас!

7. Како да спречим да неко злоупотреби моје личне податке на интернету?

Добро размисли пре него што објавиш или поделиш било шта на друштвеним мрежама - јер то може остати заувек на интернету и неко може касније да злоупотреби те податке. Немој давати личне податке као што су адреса, телефонски број или име школе.

На већини друштвених мрежа можеш да:

- *кроз подешавање поставки приватности налога одабереш ко може да види твој профил, да ти шаље директне поруке или коментарише постове.*
- *пријавиш штетне коментаре, поруке и фотографије и затражиш њихово уклањање.*
- *потпуно блокираш људе - неће моћи да виде твој профил, нити да те поново контактирају.*
- *одабереш да се коментари одређених људи појављују само њима.*
- *обришеш постове на свом профилу или да их сакријеш од одређених људи.*

На већини друштвених мрежа, особе које блокираш неће добити обавештење да си то урадио/ла.

*Добро размисли пре него што објавиш или поделиш
било шта на друштвеним мрежама –
јер то може да остане заувек на интернету.*

8. Da li postoji kazna za digitalno nasilje?

- Већина школа озбиљно схвата насиље на интернету и покренуће поступак против њега. Ако те други ученици вређају или малтретирају у дигиталном простору, пријави насиље својој школи.
- Људи који су жртве било ког облика насиља, укључујући оно које се одиграва на интернету, имају право на правду и да насилник одговара за кривично дело.
- Закони против насиља, посебно дигиталног, су још увек новина и не постоје у свим државама. Због тога се многе земље ослањају на друге релевантне законе, попут закона против узнемиравања, како би кажњавали насиље у дигиталном простору.
- У неким земљама које имају посебне законе о насиљу путем интернета, жртве могу да траже заштиту, забране комуникацију са одређеном особом и, привремено или трајно, ограниче употребу електронских уређаја које та особа користи за вршење насиља.
- Међутим, важно је запамтити да кажњавање није увек најефикаснији начин за промену понашања насилника. Често је боље усредсредити се на поправљање штете и поправљање односа.

9. Да ли се технолошке компаније могу сматрати одговорним за дигитално насиље?

- Интернет компаније све више обраћају пажњу на дигитално насиље. Многе од њих уводе начине како да што боље заштите своје кориснике кроз увођење нових алата, смерница и начина за пријаву насиља на интернету.
- Међутим, компаније морају да ураде још више. Многи млади људи свакодневно доживљавају дигитално насиље, а неки се суочавају са екстремним облицима злостављања на интернету.

Технолошке компаније имају одговорност да заштите своје кориснике, посебно децу и младе.

На свима нама је да их сматрамо одговорнима када не испуњавају своје дужности.

10. Да ли постоје онлајн алати за заштиту деце и младих од дигиталног насиља?

- Свака друштвена мрежа нуди различите алате (погледај доле) који омогућавају корисницима да ограниче ко може да коментарише, гледа објаве или ко може да постане њихов пријатељ или пратилац. Многи од ових алата укључују једноставне кораке за блокирање, искључивање или пријављивање дигиталног насиља. Охрабрујемо те да их истражиш.
- Компаније које стоје иза друштвених мрежа такође пружају образовне алате и смернице за децу, родитеље и наставнике како би се упознали са ризицима и начинима да буду сигурни онлајн.
- Такође, ти можеш да будеш прва линија одбране од дигиталног насиља. Размисли о томе где се насиље дешава у твојој заједници и на који начин можеш да помогнеш - подизањем гласа, откривањем насилника, контактирањем одраслих особа којима верујеш или ширењем свести о том проблему. Чак и једноставан чин љубазности може имати велики утицај.
- Ако си забринут/а за своју сигурност или нешто што ти се десило на мрежи, хитно разговарај са одраслом особом којој верујеш. Или позови бесплатан број 19833 и анонимно поразговарај са стручним лицем.

Овде су дати директни линкови за пријаву насиља на овим мрежама

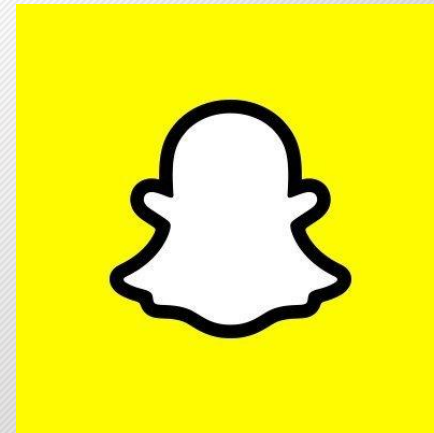
Пријава насиља

<http://www.childnet.com/resources/how-to-make-a-report/Facebook/>

Пријава насиља

<https://help.instagram.com/165828726894770/>

Пријава насиља

<https://support.snapchat.com/ca/a/buse>

Овде су дати директни линкови за пријаву
насиља на овим мрежама

Пријава насиља

<https://youtube.com/yt/policyandsafety/en-GB/reporting.html>

Пријава насиља

<https://support.skype.com/en/faq/FA10001/how-do-i-report-abuse-by-someone-in-skype?frompage=search&q=report+abuse&fromSearchFirstPage=false>

Пријава насиља

<https://support.twitter.com/articles/15789>

Чарли и Дикси Д'Амелио о насиљу на интернету

<https://youtu.be/kBPHPnfSxXs>

“

БИРАЈ РЕЧИ И ХЕЈТ СПРЕЧИ

”

Хвала на пажњи!!!

